

Dagens frågor

Läsning för politiker: Sverige i utlandet

Ett av LO ordnat möte på Sergels torg till förmån för det polska Solidaritet utnyttjades nyligen av socialdemokraternas partisekreterare Sten Andersson för ett ovanligt fult angrepp mot statsminister Fälldin personligen. TV var naturligtvis där och gav Sten Andersson all tid han önskade. Diskretion var om inte en hederssak så dock iakttagen: hur få åhörare som ställt upp visades inte.

Hr Fälldins stillsamma varningar för LO-fonderna och för en politiserad fackföreningsrörelse och därmed för en polsk utveckling i Sverige var på intet sätt överdrivna. Samtidigt lästes i Neue Zürcher Zeitung en översikt av dagens Sverige under hotet från LO-fonderna i en artikel, som föredömligt återgivits i Tempus nr 4. Något skarpare har knappast skrivits om svenska förhållanden på många år. Eftersom det tryckts i en av världens erkänt mest välbalanserade tidningar, blir det läst överallt. Sten Andersson må hålla händerna för öronen, men här några citat:

Om socialdemokraterna: "I ett nästan spöklikt hyperorganiserat och hyperreglerat samhälle av korporationer, fackföreningar och intressegrupper har de alltid behållit sitt grepp om betydande makt-sfärer och beslutscentra tack vare en vidlyftig, spindelvävsliknande support-apparat."

Om LO-fonderna: "Dessa obligatoriska fonder kommer att koncentrera fantastiska summor och geometriskt öka ekonomisk makt i händerna på fackföreningstjänstemän... I själva verket är detta detsamma som en socialisering av hela den svenska ekonomin via en enorm kapitalöverföring till den svenska fackföreningsrörelsen."

Om Polen och Sverige: "Under bantningsruttförklaring av ungefär tre decennier monopolistisk statskapitalism har Polen spontant organiserade arbetarmassor börjat kräva oberoende och frihet. De centralisering, demokratisering, en känsla av ansvar på varje nivå i den organiska hierarkin — det är vad som predkas och vad som söks där. Samtidigt lär man, vid en annan Östersjökust, socialismens ritual och ideologi redan välberedade fossil från marxismens stenålder."

Om socialdemokraterna igen: "Vid den socialdemokratiska partikongressen antogs kravet på löntagarfonder med acklamation, samtidigt som man sjöng Internationalen. I kontrast till detta, under ständigt hot om sovjetisk intervention, går polska arbetare till nattvard och bär Jungfru Maria-knappar på julkorna."

Hör du som har öron, står det i den nya bibelöversättningen. Det kan med fördel också stå här.

Verklighetsanpassad u-hjälp

Ynkligt, sa Ullsten om moderaternas förslag att nästa budgetår spara 800 mkr på u-hjälpen.

Frågan är vad svenska folket tycker. Tycker gemene man att det är rimligt att öka u-hjälpen med en halv miljard, som mittenregeringen föreslår, i ett läge när riksdagens borgerliga majoritet beställt besparingar på 12 miljarder och dessa går ut över sjukförsäkring, bostads- och livsmedelssubventioner? Gillar svenska folket att vi lånar pengar utomlands för att bli finansiera u-hjälpen? Borde inte utrikesministern uppmärksamma att de icke ianspråktaga reservationerna på u-hjälpsanslaget belöper sig på över en miljard! SIDA klarar helt enkelt inte att få ut pengarna till mottagarländerna snabbt nog. De moderata besparingarna kommer således inte att drabba någon pågående verksamhet i u-länderna.

U-hjälpen är en av folkpartiets hjärtefrågor och det är vackert så. Solidariteten med de fattiga människorna får inte glömmas bort därför att välfärdslandet Sverige fått ekonomiska bekymmer. All politik måste emellertid vara förankrad i verkligheten. U-hjälp bedriven med ianspråktagande av andra nationers besparingar är ingen solid solidaritetshandling. Det kan vi inte hålla på med i längden. Det är de partier som är beredda att förordna en sådan ekonomisk politik och budgetpolitik, som så fort som möjligt sanerar Sveriges ekonomi, som är en uthållig u-hjälps bästa vänner.

Julafondsdemokrati

1982 års TCO-kongress står för dörren. Ett antal rapporter har lämnat TCOs kansli. En gäller "Offensiv industripoli-

tik - ett måste för 80-talet", en annan löntagarfondfrågan klädd i kapprock, "Fackliga krav på kapitalbildningen". Som nummer åtta i raden presenterades "Demokratin i facket". Denna får ses som en direkt fortsättning på den debatt om den interna demokratin som kom till kraftiga uttryck vid förra kongressen 1979.

Den gången hade TCO bakom sig den uppmärksammade diskussionen om TCOs politisering. Den irriterade för att inte säga inflammerade stämningen bland medlemmarna ledde till ett stort antal motioner till 1979 års kongress på temat facklig demokrati. Styrelsen erhöll i uppdrag att utreda och lämna förslag som kunde öka medlemmarnas inflytande och möjlighet att påverka arbetet inom TCO. En arbetsgrupp under namnet TCOs demokratiutredning tillsattes.

Ett av huvudförslagen i de motioner som lämnades vid förra kongressen var införandet av medlemsomröstningar i samhällsfrågor. Utredningen avvisar denna tanke och förordar i stället rådslag. Argumenten för rådslag och mot medlemsomröstningar upptar inte något större utrymme i utredningen. Rådslagsidén ligger, menar utredarna, "i linje med vår demokratisyn som betonar deltagandet och engagemanget i det fackliga arbetet". Huruvida uttrycket "vår demokratisyn" är utredarnas syn eller skall fattas som en av TCO fastställd tes framgår ej.

På samma korthuggna och analysfattiga sätt fastslår utredningen att endast den representativa demokratin samtidigt uppfyller kravet på demokrati och effektivitet i det fackliga arbetet.

När utredningen väl fastslagit dessa

teser går det hela lättare. En rad förslag presenteras som – om de kommer till praktisk tillämpning – bör stärka medlemmarnas möjligheter till såväl påverkan som medverkan. Kritiken mot de korta remisstiderna för kongressrapporterna utmynnar i ett förslag om förlängning från sex till åtta månader. Det starka inslaget av förbundsanställda kongressombud uppmärksammas och utredningen önskar se ett ökat antal förtroendevalda bland ombuden. Genom ett ut-

ökat antal arbetsuppgifter för representantskap, ordförandekonferenser samt sist – men inte minst – för TCO-distrikten ser demokratiutredningen ytterligare möjligheter till större bredd och ett ökat medlemsinflytande.

Om "Demokratin i facket" kan i örigt sägas att den sändes på remiss den 23 december 1981 och att remisstiden utgick den 28 samma månad och att Medlemsopinionen kan på denna punkt förväntas bli både hörbar och mätbar.